

şeklinde verilmektedir. Denklem (5.14) deki x_0 , a ile $a + h$ arasında bir değerdir. Orta nokta yönteminde yapılan hata, $M(b - a)^3 / (24n^2)$ mertebesinde. M fonksiyonun ikinci türevinde $a \leq x \leq b$ aralığında alabileceği maksimum değer, n ise $a \leq x \leq b$ aralığının bölünme sayısıdır. Bu yöntemle ilgili olarak aşağıda bir örnek verilmektedir.

Örnek 5.6. $I = \int_0^2 \frac{1}{1+e^x} dx$ integralini orta nokta yöntemine göre ve $n = 4$ için hesaplayınız.

$$h = (2 - 0) / 4 = 0.5$$

$$I_h = 0.5 \left(\frac{1}{1+e^{0.25}} + \frac{1}{1+e^{0.75}} + \frac{1}{1+e^{1.25}} + \frac{1}{1+e^{1.75}} \right) = 0.545$$

5.5. GAUSSIAN-QUADRATURE YÖNTEMİ

Bu kesimde $[a, b]$ aralığında tanımlı olan bir $f(x)$ fonksiyonun Gaussian-quadrature yöntemine göre integralini hesaplamaya çalışacağız. $(-1, 1)$ aralığında tanımlı olan herhangi bir $f(x)$ fonksiyonunun bu aralıktaki integralini:

$$\int_{-1}^1 f(x) dx \tag{5.15}$$

olarak yazalım. Yukarıdaki (5.12) denklemini toplam şeklinde,

$$\int_{-1}^1 f(x) dx = w_0 f(x_0) + w_1 f(x_1) + w_2 f(x_2) + \dots + w_n f(x_n) = \sum_{k=0}^n w_k f(x_k) \tag{5.16}$$

yazabiliriz. Denklemdaki $w_0, w_1, \dots, w_n$ fonksiyonları ağırlık fonksiyonu veya x e bağlı bir fonksiyon ya da sabit olabilirdi, $x_0, x_1, \dots, x_n$ değerleri fonksiyonun tanımlı olduğu noktalar olsun. Yukarıdaki denklemden $2n + 2$ tane değeri yani $n+1$ tane w_k ve $n+1$ tane x_k yi belirleyebilirsek $f(x)$ in integralini hesaplayabiliriz. Burada $f(x)$ in derecesi $2n+1$ den küçük olmalıdır.

Çizelge 5.1. Gaussian-quadrature yöntemi için ağırlık sabitleri w_k ve Legendre polinomlarının kök değerleri olan x_k değerleri.

n	w_k	x_0	x_1	x_2	x_3	x_4	x_5
2	$w_0 = 0.556; w_1 = 0.889$	-0.774	0	0.774			
3	$w_2 = 0.347; w_3 = 0.652$	-0.861	-0.339	0.339	0.861		
4	$w_4 = 0.236; w_5 = 0.478; w_6 = 0.568$	-0.906	-0.538	0	0.538	0.906	
5	$w_7 = 0.171; w_8 = 0.360; w_9 = 0.467;$	-0.932	-0.661	-0.238	0.238	0.661	0.932

Örnek 5.7. $I = \int_{-1}^1 x^2 \cos(x) dx$ integralini Gaussian-quadrature yöntemine göre $n = 2$ ikinci dereceden polinom seçerek hesaplayınız.

İntegral denkleminde $f(x) = x^2 \cos(x)$ şeklindedir. İntegralde yaklaşık olarak ikinci dereceden polinom seçildiği için

$$I = w_0 f(x_0) + w_1 f(x_1) + w_2 f(x_2)$$

şeklinde olacaktır. Ağırlık sabitleri ise $w_0 = 0.556$, $w_1 = 0.889$, $w_2 = 0.556$, kökler ise polinom ikinci dereceden olduğu için $x_0 = -0.774$, $x_1 = 0$, $x_2 = 0.774$ olacaktır. Bu durumda integral değeri

$$I = w_0(x_0^2 \cos x_0) + w_1(x_1^2 \cos x_1) + w_2(x_2^2 \cos x_2)$$

yani

$$I = \frac{5}{9}((-0.774)^2 \cos(-0.774)) + \frac{8}{9}((0)^2 \cos(0)) + \frac{5}{9}((0.774)^2 \cos(0.774)) = 0.4765$$

olarak elde edilecektir. İntegralin analitik çözümünden elde edilen sonuç ise,

$$I = \int_{-1}^1 x^2 \cos(x) dx = [2x \cos x + (x^2 - 2) \sin x]_{-1}^1 = 0.47830$$

şeklindedir. Sonuçlardan görüldüğü gibi büyük bir doğrulukla integral değeri hesaplanabilmektedir.